

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

MIR

Glasi lo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvu lista „Mir“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 7. vinotoka 1911.

Št. 49.

XXI. letni občni zbor

„Katoliško-političnega in gospodarskega
društva za Slovence na Koroškem“

se vrši

V četrtek dne 26. oktobra 1. 1911.

točno ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani
hotela Trabesinger v Celovcu.

S p o r e d :

1. Pozdrav in poročilo predsedstva.
2. Pozdrav poslancev.
3. Poročilo starega odbora.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

Nobenega zavednega koroškega Slo-
vencev ne sme manjkati na tem občnem
zboru! Pridite vsi do zadnjega slovenskega
moža v odgovor šikanam deželne vlade!

Odbor.

Slovenska Straža — v Ce- lovcu.

Brez velikega bobnanja, skoro bi rekli
na tihem, se je vršil prvi občni zbor „Slo-
venske Straže“ v Celovcu v veliki dvorani
hotela Trabesinger dne 1. vinotoka t. l. Ude-
ležba je bila kljub slabemu vremenu — si-
jajna. Prvič je videl Celovec v svojem sre-
dišču zbrano zastopstvo vseslovenske kato-
liške in narodno navdušene inteligence,
zbrane v važen posvet, kako braniti miro-
ljubno slovensko ljudstvo pred grabežljivo
tujčevo roko. Prišli so delegati različnih
stanov, pa enega duha, iz Kranjskega, Go-
riškega, Štajerskega, največ ljudstva pa iz
domače dežele. Tudi vrlo pevsko društvo
„Ljubljana“ je prihitelo ob tej priliki v Ce-
lovce, kjer je za svoje prekrasno petje želo
navdušeno pohvalo in občudovanje. Tako
petje, taki glasovi so doma le pri pevskem
narodu, pri Slovencih!

Občni zbor je bil izredno živahen. Mno-
žica je pozorno sledila navdušenim, prepri-
čevalnim in pristranim govorom gospoda
predsednika državnega poslanca in profe-
sorja Jarca iz Ljubljane, g. dr. Janko Brejca,
g. deželnega poslanca kranjskega učitelja
Ravnikarja, gospoda državnega poslanca
dr. Verstovška iz Maribora, gospoda dr.
Brecija iz Gorice, gospoda visokošolca Ježa,
zaslužnega pospeševalca „Slov. Straže“ itd.

Po vsej pravici je povdarjal g. predse-
dnik drž. poslanec Jarc, da še nobeno slo-
vensko narodno-obrambno društvo ni imelo
korajže, prirediti občnega zbora na koro-
ških tleh; Slovenska Straža pa je to storila
v središču Koroške, v Celovcu, kjer imamo
Slovenci zgodovinsko pravico. Tudi g. dr.
Brejc je naglašal, da je prav, da si je „Slov.
Straža“ izbrala za svoj prvi občni zbor na-
rodno mejo in sicer najbolj ogroženo, Ce-
lovce, ker Slovenci nismo tujci. Saj je pred
50 leti izvedel v Celovcu „privatno ljudsko
štetje“ baron Zörnig in je naštel 62% Slo-
vencev. Seveda ga oblast zategadelj ni „raz-
pustila“, kakor je politično društvo.

Iz poročil, ki so jih podali gospod pred-
sednik Jarc, gospod blagajnik Volta in
gospod tajnik Štefe, smo posneli, da je „Slov.
Straža“ v najkrajšem času postala raz-
meroma velika in najvažnejša slovenska
obrambna organizacija. 11. majnika 1910 je
bila ustanovljena v Ljubljani in danes šteje
že 201 podružnico ter približno 11.000 čla-
nov. Poročila so bila vsa natančna in jasna,
in koroški udeleženci smo se čudom čudili,
ko smo slišali, da so ponekod gotovi ljudje
raztrosili neverjetno grdo in lažljivo vest,
da so se dohodki „Slov. Straže“ porabljeni
za zgolj strankarske namene, kakor za vo-
litve, „Orle“ itd.

Čudom smo se čudili zlasti koroški Slo-
venci, ker posebno dobro vemo, zakaj da
se je porabljal denar „Slov. Straže.“ Kdor
je bil radoveden, naj bi bil prišel na občni
zbor! Tam bi bil lahko izvedel za
vsak vinar, kam in kako da je bil
obrnjen. Načelo g. predsednika, da „Slov.
Straža“ delaj in molči, je edino pravo! Naj
se tega načela Straža tudi vedno drži!

Debata se je vršila v popolnem redu
in je trajala od dveh do polpetih popoldne.
Upamo, da bo obrodila mnogo sadu. Na
občni zbor je došlo tudi mnogo brzojavnih
pozdravov.

Prvi občni zbor „Slov. Straže“ se je
vršil tako sijajno, ob taki udeležbi in nav-
dušenju ter brez vsakega motenja od strani
nemških Celovčanov, da ostane vsem ude-
ležencem zavedno v najlepšem spominu.
Tudi to pot se je pokazalo, da smo kato-
liškonarodni Slovenci olikani, visoko vzvi-
šeni nad nemškimi nacionalci, ki brez iz-
zivanja, hrupnega razgrajanja sploh ne mo-
rejo zborovati. Pokazalo se je pa tudi, da je
celovško prebivalstvo, kakor po navadi, po-
polnoma mirno, četudi s „Kranjci vred zbo-
rujemo.“ Razburjene so sicer le razne vi-
soke glave, uredništvo „Freie Stimmen“ in
od te nahujskana druhal!

„Slovenska Straža“, naprej v obrambo
slovenske zemlje! Naprej v obrambo slo-
venskega naroda!

Mohorjani!

Pri prejemanju letošnjih knjig darujte za
„Slovensko Stražo“!

Vojna med Lahi in Turki.

Laška nenasitnost je zmagala in napo-
vedala zaradi Tripolisa Turčiji vojno. Turki
iz verskega in narodnega stališča Sloven-
cem ne morejo postati simpatični. Saj so
ravno Turki med Slovenci prelili grozno
veliko nedolžne krščanske krvi in so bili
vzrok, da Slovenci in Hrvati z mečem in
cepci v roki nismo mogli s sosednimi, od
nas branjenimi Nemci v kulturnem strem-
ljenju enako hitro napredovati. To pot pa
vendar ne more noben poštenjak, ki mu je
za pravico, odobravati postopanja Lahov,
ki so napovedali Turkom vojno, kakor če
napade ropar mirnega popotnika in mu za-
grozi: Ali smrt ali pa premoženje! Turki
Lahom niso marali dobre volje prepustiti
Tripolisa, ki so ga Lahi zahtevali zase, da

delavce in vsem se je vzljubil, ker je bil
pravi očetov naslednik.

Trgatev je minila, in Francelj je moral
nazaj v Gorico. Sprva ga je hodil oče skoro
vsak teden obiskovat in vsakokrat je pri-
nesel oče sinu kaj prigrizka. Kar je sin po-
želel, vse mu je oče kupil, nič ni hranil
denarja, ko je bil sin pri njem. A tudi Fran-
celj je bil pameten, ni si nikdar poželel kaj
takega, kar bi mu utegnilo škodovati.

In prišla je prva konferenca. Oče je šel
vprašat gospode profesorje, kako ali bo kaj
s sinom. In dobil je odgovor, da je njegov
sin eden izmed najprirednejših dijakov. To
je bilo veselje!

Tudi tečaj je pokazal, da je njegov sin
odličen učenec. Še pogosteje sta ga obisko-
vala oče in mati, in bilo je veselje na Trati.

S ponosom je gledal oče Janez o počit-
nicah na svojega sina. Jemal ga je v svojo
družbo in vodil ga je s seboj, ko je hodil
po trgovskih opravkih radi vina, lesa, ži-
vine ali žita. Razne lažje račune je tudi
prepustil oče sinu. In kakor je videl sin
dobre očetove lastnosti, tako si je tudi sam
drugo za drugo osvojil in je bil vzgled vsem
svojim domačim vrstnikom. Poštenje se mu
je bralo na licu, nikdar si ni vinarja osvojil,
če mu ga ni dal oče.

(Dalje.)

Podlistek.

Izgubljeni študent.

(Lucinij.)

Francetov oče Janez je bil bogat kmet
in je znal tudi nekaj več ko drugi kmetje.
Bil je svoje dni tudi on v prvi šoli in menili
so, da bode on še nekda gospod, a izid
prve šole je pokazal, da ni za šolo. Pa tudi
Francetova mati Ana ni bila kar tako. Tudi
ona je znala več ko hruške peči. Bila je
tudi v mestnih šolah, in to so njeni stariši
prav lahko storili; o tem nam priča velika
dota, katero je prinesla svojemu možu Ja-
nezu na Trato.

Janez je bil skrben in vesten gospodar.
Zato je bilo tudi njegovo posestvo največje
in najlepše na vsej Trati. Na njegovih trav-
nikih je rasla največja trava, njegove njive
so bile krasno obdelane in zato so pa tudi
dajale najlepši sadež. Njegovi prelepi vino-
gradi so se razprostirali po najlepših tleh
in to je bilo Janezovo vino znano daleč na-
okoli kot najboljša kapljica. Njegovi pro-
strani gozdi so bili še vsi polni velikanskih
hrastov. Po njih so se ozirali vaščani in vsak
bi jih bil rad kupil, če bi jih le hotel oče

Janez prodati; a njemu ni bilo treba tega
storiti, imel je še vedno gori v škrinji mar-
sikal stotak.

Pa tudi njegovo gospodarsko poslopje
je bilo vse v najlepšem redu. V hlevu je
vedno bivalo po šest parov goved in tri
pare konj. Tudi v svinjaku je vedno kru-
lilo petnajst do dvajset ščetincev.

Njegov sin Francelj je bil star deset let,
in oče Janez je pomišljal, bi li ne bilo dobro,
če bi ne bilo treba njegovemu sinu ukvar-
jati se s kmetijo tako kakor njemu. De-
narja je imel dovolj, in oče Janez ni bil
štedljiv v tem oziru. In porodila se mu je
misel, morda bo njegov sin postal kedaj to,
kar je bilo njemu namenjeno. In v materi
je zarajalo srce veselja ob misli, da bo njen
sin nekda stopil pred oltar Gospodov.

Pa tudi Francelj je bil blaga duša, bil
je še nedolžen, učil se je lahko. Največje ve-
selje je napravil starišem s tem, da jim je
prinesel iz Gorice prav dobro izpričevalo
tretjega in četrtega razreda ljudske šole.
Napravil je tudi sprejemni izpit za prvi
gimnazijski razred.

Ah to so mu bile vesele počitnice, ko
se je zopet oddahnil od učenja in ko je
zopet bival pri dragih domačih. Prišla je
trgatev in šel je v vinograd in tu ostal več
dni. Pomagal je očetu pri delu, nadzoroval

bi v Tripolisu dobili trdna tla za trgovino v notranjo Afriko in da bi dobili sveta, kamor bi lahko izseljevali lene južne Lahe, kojih število tako narašča, da se na domačih tleh ne morejo vsi preživiti. Laška vlada je stavila Turkom ultimatum (zadnje zahteve) in Turčija je dovolila Lahom vse potrebno za gospodarski razvoj Lahov v Tripolisu. Lah so odgovorili nato z vojnimi ladjami, ki so jih poslali pred Tripolis. To ni bilo prav, to je bilo krivično, pa tudi nevarno za evropski mir.

Dandanes se vobče ne začnejo vojne tako lahko kakor svoj čas, ker vsaka država, tudi če vojno dobi, strašno trpi na denarnem trgu. Tako je bila napetost med Nemčijo in Francosko zaradi Maroka, ki se tudi razteza ob severni obali Sredozemskega morja, še pred nedavnim zelo velika. Francozi so zarožljali z bojnimi ladjami, da bi pokazali svojo moč na morju, Nemčija pa se je s svojim vojnim brodom še bolj pobahala, toda do vojne ni prišlo: V Nemčiji so zaporedoma začele pokati — banke, ker so ljudje iz strahu pred vojno začeli dvigati vloge. In vojne ni bilo!

Tembolj se je čuditi, da se je Italija spustila v vojno. Zanašala se je pač na svojo močno vojno brodogradnjo in na dejstvo, da se ji ne bo treba vojskovati na pravih domačih tleh sovražnika, ampak samo na sovražnikovi posesti, ki je od Turčije takorekoč odtrgana in z vojaštvom slabo zasedena. Gotovo so imeli od zahrbtnih Angležev zagotovilo, da Angleška Turčiji ne bo dovolila prevažati vojne čete preko Egipta v Tripolis, na morju pa imajo nad Turki itak tako premoč, da lahko preprečijo vsako prevažanje turških čet po morski poti.

Veliko vprašanje pa je, če se Italija s to vojno ne bo urezala v svoje lastno meso. Da se bo Lahom posrečilo izkrcati pri Tripolisu svoje čete in zavzeti Tripolis in vse važne točke ob obali, je gotovo. Nekteri celo sodijo, da se Turki v Tripolisu Lahom ne bodo posebno zoperstavljali, ampak da se bojo umaknili proti puščavi. Tam se bo šele začel pravi boj, v katerem znajo dobiti Lahi take batine kakor pred petnajstimi leti od Abesincev. Turki so vztrajni, živijo se, če treba po cele mesece od samih datelnov, vrh tega poznajo kraj. Lah se bojo v puščavi zelo težko vojskovali. Vrh tega bojo Lah na turškem vzhodu izgubili vso svojo trgovino, ki je zdaj cvetela in Lahom donášala lepe milijone vsako leto. Nihče namreč ne zna tako enotno in vztrajno izvajati bojkota kakor Turki. Vprašanje bo samo, katera škoda bo za Lahe večja, ali izguba te trgovine ali škoda, ki jim jo bo povzročila vojna kot taka.

Nemala izguba za Italijo pa je tudi, da je vsled svojega zahrbtnega postopanja, ko je začela vojno, izgubila simpatije, naklonjenost evropskih držav, zlasti zaveznici Avstrija in Nemčija s postopanjem Italije nikakor ne moreta biti zadovoljni. Turška poročila trdijo, da je del laškega brodogradništva, ki je dobil nalogo zasledovati v Jadranskem in Jonskem morju turške torpedovke, začel streljati na turške ladje, še predno je vojna napoved Italije stopila v veljavo. To je seveda proti mednarodni pogodbi. Pri Prevezi ob Albaniji je laško brodogradništvo napadlo v soboto dve turški torpedovki; na eni se je vnel ogenj in je pri Nikopolu obtičala, druga, močno poškodovana, se je s polnim parom vrnila v luko pri Prevezi. Ker ni bila več za rabo, so topove prenesli na suho. Nato so Lah izkrcali 1600 mož, katerim nasproti so Turki poslali 10 bataljonov. Soditi je, da bodo Lahi tepeni.

Te demonstracije laškega brodogradništva v Jadranskem morju imajo očividni namen, Albancem, med katerimi je začelo zopet vreti, dati podporo in korajžjo. To se pravi netiti ogenj na Balkanu in s tem — svetovno vojno. Italija je storila te korake kljub svoji obljubi nasproti Avstriji, da bo natančno pazila, da se ne bo doteknila dosedanjih razmer na Balkanu. Te obljube pa ni držala. In to je storilo merodajne kroge na Dunaju zelo nervozne! Italija je skušala in še vedno skuša svoje zahrbtnosti ob Jadranskem morju prikriti, toda vsa avstrijska javnost ve, koliko je verjeti laškim zatrjevanjem, da si Turčija izmišlja taka poročila. „Vaterland“ je v torek poročal, da avstrijska križarka „Cesarica in kraljica Marija Terezija“ križari v Egejskem morju.

Ta ladja je bila izpuščena v morje 1. 1893. in ima dva 24 centimeterska topova v stolpih in še osem drugih topov in brzostrelno artilerijo. Moštva ima 400 mož. Razume se, da Avstrija ne more mirno gledati, kako se Laška polastuje Albanije in zapira Avstriji pot do Albanije in Soluna in tako škoduje avstrijski trgovini na vzhodu. Če Italija ne postane pametna in ne odneha, mora priti do splošne vojne. Balkanske države, Črna gora, Srbija, Bolgarija, Grška in Rumunija se že pripravljajo. Zlasti v Črni gori in na Grškem vre. Kriva je vsega Italija!

Vse to nas uči, da mora biti dandanes vsaka država vsak čas na vojno pripravljena, če noče, da se ji tako zgodi kakor Turkom, ki imajo preslabo brodogradnjo. Zato je bilo za časa volitev izdajalsko počenjanje socialnih demokratov in plačnega nemškutarja Schumyja, ki so vsak po svoje gromeli na shodih proti Slovincem, češ da so za topove! Vojna stane več kakor topovi! Kdor hoče imeti mir, se mora v mirnem času pripravljati na vojno, pravi že star latinski pregovor!

Dnevne novice in dopisi.

Občni zbor „Slovenske Straže“ se je vršil kakor poročamo na uvodnem mestu v nedeljo 1. oktobra v Celovcu. „Slovenske Straže“ je na tem občnem zboru dokazala, da je resno zastavila svoje delo in v enem letu svojega obstanka storila nepričakovano veliko. Navdušenje za sveto našo stvar in resnično narodno delo je bilo splošno. Za današnjo številko nam je bil obljubljen kot priloga „Narodnoobrambni Vestnik“, pa ga tiskarna ni mogla pravočasno izvršiti. „Narodnoobrambni Vestnik“, iz katerega bo natančno razvidno delo „Slovenske Straže“, ki je bilo posebno plodonosno za Slovence na Koroškem, priložimo prihodnji številki „Mira“, že danes pa kličemo: **Spominjajte se „Slovenske Straže“ ob vsaki priliki!** S tem podpiramo sebe.

Priloga. Opozarjamo cenjene čitatelje na današnjo prilogo trdke „Wels“.

Slovenska kršč.-soc. zveza za Koroško ima na razpolago 100 slovenskih velikih katekizmov, katere daruje slovenskim otrokom. G. katehetje, javite se takoj!

Darovi za S. D. D. Jv. Kromar, Šturje Kranjsko 2 K; Iv. Grobelšek, Gomilsko 10 K; Fr. Cukala, Gomilsko 10 K; neimenevan Celovec 30 K; prof. Jos. Stritar, Dunaj 5 K; Jan Vodopivec, Čemšenik Kranjsko 3 K. Pri srčna zahvala vsem ljubiteljem srednješolske mladine! — Živeli posnemovalci!

Padavica. Sredstev proti tej bolezni priporočajo celo množico. Gotovo je pa, da noben slučaj epilepsije ni popolnoma enak drugemu, nego je velik razloček po lastnostih posamezne bolezni in bolnega človeka. Iz tega izhaja, da samo individualno zdravljenje more zagotoviti uspeh. Tej zahtevi pa popolnoma odgovarja že tisočkrat preizkušeni in tudi od strokovnega časopisja vpoštevani zdravilni način, ki ga opravlja znameniti budapeštanski specialist dr. Alexander B. Szabo. Tako doseženi zdravilni uspehi so tem dragocenejši, ker streme za radikalnim ozdravljenjem epilepsije. Pomoči potrebnim radovoljno daje pojasnila ordinacijski zavod v Budimpešti, V., Große Kronengasse 18.

40 Lahov v Celovcu mobiliziranih. V nedeljo, 1. t. m., je bilo poklicanih pod orožje 40 v Celovcu živečih Lahov, laških podanikov.

Pohvaljen orožnik. — Orožnik Matevž Klemen v Grebinju je bil pohvaljen od deželnega orožniškega poveljništva, ker je takoj izsledil tatove, ki so vlomili 22. junija v Pustriči in je dobil pri njih še vse ukradeno blago.

O celovški razstavi molčijo merodajni gospodje v javnosti kakor grob. Kaj je s primanjkljajem?

Od vere je odpadla Ana Spiess, rojena 1888, stanujoča v Celovcu, Neue-Weltgasse 12. V isti hiši je šel proč od Rima pred kratkim nek mlad študent — sedmošolec na realki.

V desno nogo se je vsek vsled nepredvidnosti 34 letni drvar Miha Rajhman v Podgorju v Rožu pri podiranju drevesa. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Tisti gospod, ki je zamenjal v nedeljo pelerino in klobuk, se prosi, da vrne, nakar dobi svoje stvari, ker je dobro znan. — Poslati je na A. Fritz v Celovcu, Hotel Traubesinger I.

Mednarodna razstava bo 1. 1912 v Sofiji na Bolgarskem.

Nemškutarski panama v Borovljah. Čudne reči se dogajajo pri nas. Pred kakimi tremi tedni — bilo je to dne 6. septembra — se je vršila hišna preiskava pri tvrdki Hess & Comp., in posledica tega je bila, da so dejali lastnika te firme pod ključ in ga odpeljali k okrožni sodnji v Steyer na Gornjem Avstrijskem. Istega dne se je vršila hišna preiskava tudi pri načelniku puškar-ske zadruga, občinskem odborniku in članu krajnega šolskega sveta g. Jan. Schaschel-Otschar-ju. Roka pravice pa se je stegnila še dalje. Dne 28. septembra so se tudi izvrševale po preiskovalnem sodniku iz Steyru in njemu prideleni komisiji preiskave pri podnačelniku „Unterrosentaler Spar- und Vorschaukasse“, svetniku trgovske in obrtne zbornice, udu upravnega sveta puškar-ske zadruga, gosp. županu Jožefu Ogris-u, pri odborniku puškar-ske zadruga, in zgoraj imenovane „Sparkasse“, članu krajnega šolskega sveta in občinskem svetovalcu g. Jožefu Hambrschu in pri več takih visokih glavah. Kaj se je doglalo, tega do danes še seveda ne vemo, govori se pa mnogo o zapečatenih knjigah in da vse podpore „Südmarke“ za uspešno konkurenco niso nič izdale in je bilo treba še drugih manipulacij. Vsled tega so se te glave, ki so se prej tako ponosno dvigale, že precej pobesile. Sploh pa še ni dolgo od tega, ko se je obsodilo občinskega svetovalca Angelo radi tatvine. — O tej zadevi smo prejeli od druge strani sledeče poročilo: Tri tedne, cele tri tedne so si varuhi postave dali časa, da so se izvršile hišne preiskave! Ima to morda poseben namen? Zdi se skoro da! Kakor slišimo, bo vodilo preiskavo zoper obdolžene v Borovljah tukajšnje c. kr. okrajno sodišče. Toda, ne da bi hoteli že vnaprej poseči v izid te razprave, bi se vendar prav nič ne čudili, če bi ti stebri „Südmarke“ izšli iz preiskave kot nedolžne ovčice in bi v občinski in svoji zadrugi pisarni še znanprej kazali svoje dobro rejene trebuščke. Značilno za to gospodo je, da župan, zadrugi načelnik in občinski svetovalci še niso odložili svojih mest. Da renegatstvo ne pozna dostojnosti in olike, ni nič novega, toda je tudi že sramota zbežala k divjačini? Radovedni smo, kako se bodo kazali poročevalci listov „Freie Stimmen“, „Grazer Tagblatt“ i. dr., da bi zadevo zamolčali, in vendar bi bila to pot priložnost in čas, prijeti za pero, ki jim tako gladko teče, kadar je treba zavijati, intrigirati in lagati! Zadevi bomo posvetili vso pozornost!

Nemški nacionalci obsojeni. — Nemško-nacionalni trgovec Ernst Goriup v Marija Rojach v Labudski dolini se je moral 27. m. m. zagovarjati pred sodiščem v Volšperku, ker je dne 28. avgusta v gostilni Mayerhofer v Št. Andražu javno imenoval krščanskosocialnega kandidata Valcherja „Schuft“ (podleza). Pri obravnavi se je obtoženi nemško-nacionalni junak zagovarjal, da vsled padca tedaj ni bil prav pri pameti in da ni vedel, kaj da je govoril. Prinesel je s seboj tudi od dr. Widla, zdravnika v Št. Pavlu, zdravniško spričevalo, da so se mu vsled padca s kolesa res pretresli možgani in da je zbolel na živcih. Priče so pa izpovedale, da je bil videti pri polni pameti, da je celo sam to potrdil, priznal, da je storil krivico in prosil, naj se ga ne zasleduje sodnijsko. Goriup je bil obsojen zaradi prestopka § 496 na tridnevni zapor, oziroma na denarno globo 30 K in v poravnavo tožnih stroškov.

Požar v Kazazah pri Št. Štefanu na Zili. Dne 28. m. m. je proti trem popoldne nastal ogenj pri Leopoldu Kolerju p. d. Kavsu v Kazazah. Ogenj se je razširil tudi na sosedna poslopja in razven Kolerjevih poslopij je zgorelo še deset drugih s poljskimi pridelki vred. Zgorelo je tudi dvoje goved in sedem svinj. Škodo cenijo na 135.800 K, zavarovalnina pa znaša samo 50.784 K. Zažgala je slaboumna Marija Hebein.

Št. Tomaž (Tamburaši). V nedeljo, 24. septembra se je pri društvu „Edinost“ ustanovil tamburaški odsek. Društvo je na-

bavilo tamburice in fantje se sedaj vežbajo ter z veseljem udarjajo na tamburice. Očividno napredujejo in ne bo dolgo trajalo — in nas bodo kratkočasili s tamburanjem. Porok nam je ravnatelj tamburašev g. Fr. Roveredo in pa velika gorečnost njegovih učencev. Smo že vsi radovedni!

Proti podraženju piva. Pivovarnarji hočejo pivo zopet podražiti; gostilničarji in seveda tudi konsumenti se temu po pravici protivijo. Če se temu kartelirani pivovarnarji (kakor Nagele, Seifritz itd.) ne bodo udali, se bojo po celi koroški deželi vršili protestni shodi, na katerih bodo stopili gostilničarji in prebivalstvo v dogovor zaradi eventualnega bojkota piva. Vse samostanske pivovarne v alpskih deželah so se odločile, da ne bodo sodelile drugim pivovarnam in podražile piva.

Rinkole. (Razno.) Nemila smrt nam je spet pobrala enega naših posestnikov, Antona Pušnika p. d. Hribernika, po eno in pol leta dolgi mučni bolezni, vodenici. Rajni je bil okoli 60 let star in zapuščeno z devetimi otroki. Bil je več let občinski odbornik in vedno na strani katoliškonarod. stranke. Kako rad bi bil šel pri zadnjih državnoborskih volitvah izpolniti svojo dolžnost, a ni mogel, ker ga je bolezen tako kruto držala na postelji. N. p. v m. — Zopet pošlje naša majhna vas, „ki je brez gostilne“, tri korenjake k vojakom, kakor skoro vsako leto. Letos je zadela ta sreča tri odlične fante. Prvi je sin našega cesarja, A. Kajzer, pogrešalo ga bo vogrsko izobr. društvo, oziroma pevski zbor. Drugi je sin kralja Davida, Tomaž David. Tretji je Tomaž Perč, značajan mladenič, odbornik šmihelskega izobraževalnega društva, tamburaš, izvrsten igralec in je nastopil že celo kot govornik. Še zadnjo nedeljo je pomagal pri veselici šmihelskega izobraževalnega društva. Mladenci, ta naj nam vzgled. Vam pa, „rekruti“, kličem: „Ostanite, kar ste bili, zvesti svoji veri in narodu!“

Pri zdravitvi **kroničnega zaprtja čreves** se gre samo za to, da je izbrano sredstvo prosto vsakršnih dražljivih snovi, in da ne odreče tudi pri daljšem vporabljanju. — V čisto naravni **Franč Jožef-ovi** grenčici imamo že od davna preizkušeno sredstvo, ki v resnici popolnoma odgovarja vsem tem zahtevam. „**Franč Jožef-ova**“ voda, piše tajni svetnik prof. Senator v Berlinu, je še vselej učinkovala. 29

Želje pri Velikovecu. Dne 17. m. m. smo imeli pri nas prav zanimivo zborovanje. Predaval je g. Mavhler, živinorejski instruktor, o krmljenju živine, o hlevih in posebno o ravnanju s teleti. Zelo zanimivemu govoru so poslušalci s pozornostjo sledili. Nato je g. urednik Sm. dej razlagal program Slovenske Ljudske Stranke. Obema govornikom se prisrčno zahvaljujemo. Udeležba je bila vkljub slabemu vremenu prav dobra.

Tolsti vrh. Kakor smo že poročali, je napravil hudournik v Selovcu na cesti in travnikih veliko škode. Dne 16. septembra si je ogledal škodo veleč. gospod okrajni glavar velikovski, dne 18. septembra pa naš poslanec Franc Grafenauer. Upamo, da dobimo izdatno podporo za napravo ceste, ki je popolnoma uničena.

Guštanj. Deputacija guštanjaska, ki je šla k škofu protestirat proti kaplanu, je zahtevala nemški pouk v veronauku na guštanjški šoli. Mi pa zahtevamo za nemške otroke nemški pouk, za slovenske pa slovenski pouk v veronauku. Naša vera je katoliška, to je splošno in je za Slovence ravnotako kakor za Nemce.

Št. Tomaž. („Fik-fik.“) Prejšnji teden je tukaj meril inženir z Dunaja. Tedaj je vendar upanje, da dobimo železnico in da se bomo enkrat tudi mi „nobl“ vozili! Samo železi bi bilo treba, da bi kolodvor stal pri Št. Tomažu. Zato, Št. Tomažčani, na noge, vzdržite se in ne spite! — drugače boste vse zamudili.

Velikovec. (Za „Narodni dom“) ne vedo naši izvoščki (fijakerji). Že večkrat smo slišali pritožbe zunanjih Slovencev, da so izvoščke med potjo v Velikovec povpraševali, kje je „Narodni dom“, kjer so hoteli izstopiti, pa so dobili odgovor v lepi nemščini: „I bas nit“. Vedeli smo, da so nalašč tako delali, ker to ni mogoče, da bi kak domač izvošček ne vedel, kje je velikovski „Narodni dom“. Zadnji četrtek dne 29. sep-

tembra pa se je vendar eden vjel, in ta je bil, kakor ga je opisal dotični gost, izvošček Marak, rojen Gorenjec; njegov šimel ga je izdal. Gost se je hotel peljati v „Narodni dom“, toda Marak mu je odgovoril, da ne ve za to gostilno. G. Marak, ali tudi takrat niste vedeli za „Narodni dom“, ko ste po kupljeni nemškonacionalni zmagi na svojem slavnem šimelnu na čelu heilovskega „fakncuga“ ravno proti „Narodnemu domu“ nastavljali svojo nemško sulico? Koliko ste pa dobili za to dejanje od lutrovske „Südmarke“?

Velikovec. (Posojila odpovedujejo.) Sternbirtova posojilnica odpoveduje posojila našincem, ki zadnjič niso volili karteliranega pivovarnarja g. Nageleta. Ali je to postavno dovoljeno? Ali ni naravnost kaznjivo? G. poslanec Nagele, vi morate vendar poznati postavo! Kaj če bi kaj takega storila slovenska posojilnica? Taki so nemškonacionalni poslanci zmeraj bili in taki tudi ostanejo. Pred volitvami so kakor med nasproti našim ljudem, po volitvah jim pa kažejo roge. Toda zaslepljenci tega nočejo videti.

Št. Štefan na Zili. (Strašen požar.) Velika nesreča je zadela župnijo Št. Štefan na Zili! Dne 28. septembra ob pol 3. popoldne je izbruhnil ogenj pri posestniku po domače »Kaušu« v Kazazah, kateri se je v četrte ure tako naglo razširil, da so bila poslopja dva najsterih posestnikov takoj v plamenu. Zažgala je na skednju neka slabomna — kakor pravijo — sicer pa lena, okoli postopajoča, celo okolico nadlegujoča, v občino Brdo pristojna dekla, menda iz jeze, ker je dobila od gospodinje ukaz, da naj gre delat. Ker je bilo vse strašno suho, hiše in poslopja vsa le z deskami pokrita, je skakal ogenj takorekoč od strehe na streho, da so cele Srednje Kazaze v nekoliko minutah postale žrtev požara. Osem kmetov in štirje kajžarji so izgubili vse, kar so sploh imeli. Večini pogorelec je ostalo to, kar so imeli na sebi. Še vse živine niso mogli rešiti; enemu posestniku so zgorele tri krave; uboga živina je strašno tulila v hlevu, žalostno je bilo poslušati mukanje, toda nihče ni mogel priti več k hlevu. Zgorelo je tudi več svinj; nekaj svinj, katere so še ljudje spravili iz hlevov, je bilo že na polovico požganih, da so iste morali hitro zaklati. Boj s požarom je bil v nekaterih krajih sploh brezuspešen, ker je primanjkovalo vode ter je bila vročina nepopisna. Nesreča je tem bolj občutljiva, ker so imeli pogorelci žito že izmlačeno, nekateri tudi že sirk olušččen; zgorela je vsa mrva, ter bodo pogorelci primorani svojo živino prodati; zima je pred durmi, blizu osemdeset ljudi brez strehe, brez živil, brez oblečila! Škoda je cenjena približno na 150 tiseč kron, zavarovalnine pa komaj 50.000 kron, razun tega so mnogi posestniki zadolženi: tukaj je pomoč pač nujno potrebna!

Borovlje. (Jodl Mišic pred sodnijo.) Pri letošnji procesiji na dan presv. Rešnjega Telesa je pri zadnjem evangeliju bilo opaziti tik pred oltarjem polnoštevilno zbrano pevsko društvo »E.«, med njimi tudi Jožef Mišica ali po domače Jodl. Vsi so sneli klobuke, samo Jodl ne, da, ko je vse pogledovalo proti njemu, je on še pihal mogočno svojo cigareto, češ: »kaj vse drugo mi je mar«. Ko je šla procesija mimo njega, se je seveda obrnil proti njej in jo tudi malo okadil. Tožen po državnem pravdnistvu, se je zaletel k zdravniku in velikemu prijatelju društva, dr. Jožefu Maurerju, da mu pomaga iz zadrege. In res mu je pomagal. Zdravniško je potrdil, da je **kvarljivo za zdravje toženčevo, če isti vzame v vročini ali mrazu klobuk raz glavo.** Dva zdravnika iz Celovca, dr. Pichler in dr. Thayer, pa sta tudi bila prepričana, da Mišic ni normalen in da je bil vsled svoje nenormalnosti in nervoznosti tako zamišljen, da mu še na misel ni prišlo, kar se godi okoli njega, tudi takrat ne, ko so ga drugi dregali, da se smeji, ne da bi vedel zakaj. Nasproti izjavi dveh duhovnikov in ene priče, da je pihal dim nasproti procesiji, je stal njegov odgovor, da on ni kadil. Zdravnika sta pa skomigala z ramami, ne vede, komu se naj bolj verjame. Sumljivo je pa vendar bilo, da je imel v sodni dvorani klobuk v roki in še enemu izvedencu ni prišlo na misel, da bi mu ga posadil na glavo, ki je nepokrita zmeraj v nevarnosti. Mišic sam je pravil, da

V vsaki hiši

lahko izostanejo velike neprijetnosti pralne dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbo dognati. Ako kupite izdelek tvrdke, katere Vam za pristnost jamči, tedaj bodete gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov

pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

ne sme vzeti klobuka raz glave, da zato tudi nikogar ne pozdravlja, da ga boli glava (tega namreč noben zdravnik ne more spoznati, če je tudi res), dalje da ni kadil in se tudi ne smejal. — Deželno sodišče pa ni bilo mnenja, da je bil Jodl tako vase zatopljen, ker tudi zdravniki tega niso upali odločno trditi, tudi ne, da sme imeti pred procesijo klobuk na glavi, ali da naj posmehujoč se puha dim na njo, z eno besedo, ni verjela dr. Maurerju in obsodilo Mišica na teden dni zapora; drugače se pač za tako junaštvo dobi šest tednov do pol leta. Nekaj je torej **zdravniško spričevalo** le pomagalo.

Mohorjani!

Pri prejemanju letošnjih knjig darujte za „Slovensko Stražo“!

Izpred sodišča.

O zelo zanimivem slučaju je pred kratkim odločilo najvišje sodišče. Dne 28. majnika 1910 je prišla v beljaško bolnišnico, bolna na pljučih, gospa Elza Gradl, soproga bančnega vodje. Dne 30. majnika je vstopil v njeno sobo nenapovedan g. Anton Asciku iz frančiškanskega reda, ki je oskrboval v bolnišnici službo duhovnika. Gospa Gradl se je prestrašila, misleč, da je ž njo pri kraju. Prosila je gospoda patra, naj se odstrani in to svojo prošnjo je ponovila razburjeno in srdito. Gospod pater jo je hotel pomiriti, pa ni nič pomagalo. Nato se je odstranil. Pri bolnici je bil kakih dve ali tri minute. Pozneje je bolnica začela bruhati kri.

Na podlagi teh dejstev je okrajno sodišče v Beljaku dne 27. grudnia 1910 obsodilo g. patra Asciku, češ, da je s svojim zadržanjem storil dejanje, o katerem je mogel vedeti, da je nevarno za življenje in zdravje, pri čemur pa ni mogoče dognati, ali je od tega dejanja bilo povzročeno bruhanje krvi. Obsojen je bil torej zavoljo prestopka proti telesni varnosti po § 431. kaz. zak. na 30 K denarne globe, oziroma tri dni zapora in na poravnavo stroškov.

Pri vzklicni obravnavi je c. kr. deželna sodnija v Celovcu dne 21. prosinca 1911 potrdila prvotno razsodbo, vendar pa z drugo motivacijo kakor okrajno sodišče, namreč »ker se je obtoženi trdovratno branil sobo takoj zapustiti«.

V obrambo zakona je c. kr. generalna prokuratura vložila zoper obe razsodbi ničnostno pritožbo na c. kr. najvišje ali kassacijsko sodišče, ki je razsodilo 17. avgusta. Razsodilo je, da je bil z obema razsodbama prekoračen zakon v § 431. drž. zak. Obe razsodbi ste bili razveljavljeni in gospod pater Asciku oproščen. Ta razsodba je utemeljevana s tem, da je imel obtoženi pravico, obiskati bolnico. Po službenem predpisu koroških deželnih dobrodelnih zavodov je domačemu duhovniku pristop k bolnikom njegovega veroizpovedanja dovoljen (§ 5.); obiskovanje bolnikov, pouk in tolaženje bolnikov je naravnost njegova dolžnost (§ 8., II./a.). Obtoženi je bil pri bolnici le malo časa, da se je prepričal, če je bolnica njegovega veroizpovedanja in ni takoj zapustil sobe, da bi bolnico pomiril. Da je bila bolnica kljub temu nejevoljna, ni imela za to vzroka. Vrhtega ni bil način, kako je gospa Gradl zahtevala od g. patra,

da se odstrani, ne samo neolikan, ampak naravnost žaljiv. Da obtoženi taki zahtevi ni ugodil brez ugovora, je razumljivo in ni nobena krivda.

Iz teh vzrokov je bil obtoženi pater oproščen. Ta zadeva pa pojasnjuje, kako daleč segajo nasprotniki, ki bi končno duhovniku že radi zabranili obiskovati bolnike. Nevednim ljudem radi trobijo na ušesa, da duhovnik naj ostane pri svoji cerkveni službi, v resnici pa bi ga še tam radi ovirali, če bi mogli in smeli.

Angleška bolezen dojenčev

povzroči, zlasti ob neracionalni prehrani, pogosto precejšen zaostanek razvitka nog in rok v razmeri k velikim glavam. S prehrano s „Kufek“ se pa izognemo bolezni, ker „Kufek“ najugodnejše pospešuje razvijanje tvoritve kosti in mišičnega mesa. 61

Društveno gibanje.

Škocijan v Podjuni. Izposojevanje knjig iz društvene knjižnice se s 15. vinotokom t. l. ustavi. To pa radi tega, da se vse knjige nanovo pregledajo, preštejejo, slučajno v vezavi poškodovane popravijo, da se sploh knjižnica znova uredi. Vsi člani, ki imajo izposojenih knjig doma, jih naj do 15. vinotoka zanesljivo vrnejo. S 1. listopadom t. l. pa se zopet prične nadaljno redno izposojevanje.

Škocijansko »Bratno društvo«.

Prevalje. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 15. oktobra, svoje mesečno zborovanje popoldne po blagoslovu pri šteklu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Velikovec. Društvo »Lipa« priredi v nedeljo, dne 15. oktobra, ob 3. uri popoldne v »Narodnem domu« v Velikovecu svoje mesečno zborovanje. Na vsporedu sta dva poučna govora (pride gospodnik iz Celovca) in šaljiva igra »Kmet Herod«. Udje in prijatelji društva, udeležite se v obilnem številu zborovanja! Začeli bomo točno ob treh in nič čakali!

Št. Tomaž. (Shod) bo naše društvo »Edinost« priredilo v nedeljo, dne 22. vinotoka, popoldne ob pol 3. uri v društvenem prostoru. Govoril bo č. g. Fran Šenk o lanskem romanju Slovencev v Sveto deželo. Tako bomo poceni tudi mi romali na te svete kraje! Nato uprizorijo dekleta veselo igro: »Čašica kave«, fantje pa »Krčmar pri zvitem rogu«. Vstopnina kakor navadno. Čisti dobiček se bo podaril pogorelcem. Udje se na novo sprejemajo. Obenem se lahko tudi udnina plača. K obilni udeležbi vabi odbor.

Žitaravas. Tukajšnje k. s. izobraževalno društvo »Trta« priredi v nedeljo popoldne, dne 15. t. m., poučen shod v »Društvenem domu« v Žitarivasi, na katerem govori strokovnjak o živinoreji. Kmetje, kakor tudi fantje in dekleta, pridite v obilnem številu. — Odbor.

Volnena krila umerjena, zelo trpežna, topla, v temnih barvah, z okusnimi vzorci spodnja kos & K 1:25, 1:35 vrhnja „ „ 1:40 boljše kak. „ „ 1:50, 1:70	Zelo lepa krila iz lodna gladka IIa . . & K 1:90 Ia. 2:30 iz la brnskega težkega lodna . . . & K 3:80
Vse zajamčeno dobre kakovosti pošilja tkalnica A. Konrád Mor. Olešnice št. 456.	
Okusno sešita, brez pogreška padajoča krila vsako za K 1:20 dražje. (Napovedati treba dolgotrajnost in širokost čez pas in v bokih.	Pošiljajo se najmanj štirje kosi po poštnem povzetju. Neugajajoče se sprejme nazaj ali pa se povrne 20 denar.

Cerkvene vesti.

Prezentirana sta: g. Anton Stres, župnik Podkloštrum, na župnijo Jezersko; g. Franc Božič, župnik v Javorjih, na župnijo Št. Danijel pri Pliberku.

Imenovan je katehet meščanske šole v Borovljah g. V. Thoman, kaplan v Špitalu; na njegovo mesto pride gosp. Tomaž Koraus, kaplan v Motnici.

Razpisan je Podklošter; patron je verski zaklad.

Sodaliteta Ss. Cordis ima sestanek dne 12. t. m. ob pol 2. uri v »Delavskem domu« v Celovcu.

Gospodarske stvari.

O POMENU IN KORISTI ŽIVINOREJSKIH ZADRUG.

(Konec.)

Premovanje goveje živine, katerih se je po prizadevanju živinorejskih zadrug že dokaj priredilo, so tudi mnogo pripomogla, da se je povzdignilo zanimanje za živinorejo. Ne le, da so bili boljši živinorejci obdarovani z lepimi darili in diplomami, temveč so zadružniki bolj spoznali, kakšne vrednosti živine imajo v hlevu. Mnogi so se pri tem veliko naučili. Marsikdo je mislil, da ima najlepšo živino, ali o priliki premovanja se je prepričal, da imajo drugi še lepšo živino. Eno zadnjih premovanj je marsikoga še več naučilo, in sicer zaradi tega, ker je vsaka zadruga postavila živino svojih zadružnikov posebej in od drugih ločeno na ogled. Tu se je na prvi pogled videlo, da so starejše zadruge zamogle razstaviti lepšo živino nego mlajše, kar je razumljivo. Ko živinorejci vidijo na svoje oči take uspehe, ki se kažejo na premovanjih, priznavajo radi korist živinorejskih zadrug in pomen smotrene živinoreje.

Nikakor tudi ne smemo prezreti pouka, ki ga živinorejske zadruge nudijo svojim članom. Pri Zadružni zvezi v Ljubljani nastavljeni živinorejski instruktor je priredil lansko leto 64 predavanj. Prošnje za predavanja so prav pogoste. S tem kažejo zadruge, da se zavedajo svoje vzgojevalne naloge. Predavanja so bila prav dobro obiskana in je gotovo, da se je tako zadrugam njihovo poslovanje znatno olajšalo. Vsa ta predavanja in navodila, ki jih je živinorejski instruktor dajal zadružnikom pri obisku vsake posamezne zadruge, bi bila izostala, ako bi ne bilo živinorejskih zadrug.

Te stvari in še marsikatero drugo koristno napravo so že izvršile ali vsaj započele naše živinorejske zadruge. Da se to povdarja, je potrebno, da se vidi, kako važno nalogo izvršujejo živinorejske zadruge in kako trudapolna so njihova prizadevanja, in sicer tem bolj, ker morajo orati ledino na tem polju. Obenem naj bo to onim zadrugam, ki so pridno spale spanje pravičnega, v opomin, da se zdramijo in tudi prično v tem smislu delovati. S tem bodi povedano tudi onim, ki menijo, da se živinorejske zadruge snujejo samo zaradi tega, ker so sedaj »moderne«, da je te organizacije rodila živa potreba in prepričanje, da se da z njimi doseči mnogo koristnega.

Kakor smo videli, so dosegle naše živinorejske zadruge že precej uspehov, med katerimi ni najmanjši ta, da pri njih sodeluje mnogo zadružnikov, kar pomeni gotovo veliko več, kakor ako se le posamezne osebe vsaka sama zase zanimajo za živinorejo. Na boljše izrejo živine sedaj tudi ne gleda več samo gospodar, ampak vsled pouka, ki ga slišijo pri predavanjih, so se začele zanimati tudi naše gospodinje za umno živinorejo. Sploh se je smisel za to panogo gospodarstva zanesla tako daleč, da slišiš celo odrasle otroke se pogovarjati o lepi živini, ki jo vidijo pri tem ali onem sosedu, ker slišijo take pogovore sedaj večkrat doma.

Da se je vsled tega delovanja zvišala tudi vrednost živine, ni treba še posebej dokazovati. Zaradi tega so potem dobile tudi kmetije večjo veljavo in ceno, kajti ako kmet pri dobri živini par sto kron na leto več prigospodari, kakor poprej, se razume samo ob sebi, da bo vrednost svoje kmetije višje cenil. Zraven tega dobi do domačije

več veselja, ki je ravno zadnje čase bilo začelo zelo pojemati.

Tako vidimo, da so živinorejske zadruge res velikega pomena, in da so dotični, ki so roke doslej križem držali ali jim celo nasprotovali, sami sebe po obrazu bili. Ako slednjič še upoštevamo delovanje drugih zadrug z živinorejskimi, bomo spoznali, da prav za prav niso nobene tako priproste kot so živinorejske. Te zadruge tudi niso združene s posebno nevarnostjo, da bi se pripetila kakšna večja zguba. Zato je treba le priporočati, da se ustanove tudi po onih krajih, kjer jih dosedaj še nimajo.

Fr. Krištof.

Milo (žajfa) bo dražji. Tovarnarji mila so naznanili, da so primorani zavoljo zvišanja cen surovinam zvišati cene svojih izdelkov za 2 do 3 K; obenem pa izjavljajo, da bodo cene še rasle, ako ne nastane kak preobrat.

Draginja v starih časih. Draginja ni noben nov pojav. Tudi v starih časih so jo dostikrat občutili. Tako so v nekih spominih starega Dunajčana zanimive podrobnosti o tedanjih tržnih cenah na Dunaju. V teh spominih toži pisec sledeče: »Cene živil neprestano naraščajo. Funt govedine se je podražil od 9 na 24 krajcarjev, sladkor od 6 goldinarjev 30 krajcarjev na 24 goldinarjev, merica navadnega piva od 14 na 40 kr., navadno vino od 48 kr. na 2 gld., par čevljev od 24 na 50 gld., funt mila od 52 kr., na 3 gld. 8 kr.« Na drugem mestu pripoveduje pisec o nekem izletu v okolico, kamor je šel z znano rodbino in materjo. »Jedli smo tamkaj«, pripoveduje, »opoldne za 40 in nekaj goldinarjev primeroma dobro ter smo se peljali ob 8. uri zvečer nazaj na Dunaj.« Toda draginja ni ostala omejena samo na živila. O nekem koncertu slovite pevke Angelike Catalani v c. kr. redutni dvorani pripoveduje pisec, da je veljala vstopnina na galerijo za osebo 10 gld., v parterju pa 5 gld. dunajske vrednosti. In na drugem mestu piše: »Včeraj je bil v Apolovi dvorani ples, na katerega je veljala vstopnica 25 gld. Ako se računa še izvoščeka zraven, 40 do 50 gld. — kdo more plačati to v teh časih?« — Takrat je bila draginja še bolj občutna kot danes, kajti takrat je imel denar večjo vrednost.

Loterijske številke.

Praga, 27. septembra: 58 35 18 1 27
Dunaj, 30. septembra: 13 61 48 44 51
Gradec, 30. septembra: 64 86 22 85 90

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici

registrovana zadruga z neomejeno zavezo ima svoj

izredni občni zbor

v nedeljo dne 15. oktobra 1911 ob pol 5. uri popoldne pri Prontu v Zilski Bistrici

s sledečim dnevnim redom:

1. Izprememba pravil.
2. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število glavnih deležev, se bo eno uro pozneje brezpogojno sklepalo.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadružnike
načelstvo.

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridelek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, "pravega :Francka:" iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda.
Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.
Od vsakega zaboja plača podjetje 20 v. v društvene narodne namene, kamor naročnik določi.

Tržne cene v Celovcu

28. kimavca 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litr. (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	—	—	—	—	—	—	
Rž	21	—	21	47	12	87	
Ječmen	—	—	—	—	—	—	
Ajda	22	—	—	—	11	—	
Oves	18	50	19	50	6	70	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	—	—	—	—	
Turščica	—	—	—	—	—	—	
Leča	—	—	—	—	—	—	
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—	
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—	
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—	
Seno, sladko	5	—	8	60	—	—	
„ kisló	4	50	6	—	—	—	
Slama	3	60	5	—	—	—	
Zelnate glave po 100 kos.	14	—	18	—	—	—	
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—	
Mleko, 1 liter	—	24	—	28			
Smetana, 1 „	—	60	1	20			
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20			
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60			
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	30			
„ sur. 1 „	2	10	2	20			
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	40			
Jajca, 1 par	—	12	—	14			
Piščeta, 1 „	2	80	3	60			
Race	—	—	—	—			
Kopuni, 1 par	—	—	—	—			
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40			
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	3	—			
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo	
			živa zaklana				
	od	do	od	do			od
	v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	
Junci	—	—	—	—	—	—	
Krave	—	—	—	—	—	—	
Telice	—	—	—	—	—	—	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	14	62	—	—	220	140	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

U. in kr. intendant 3. voja.
K št. 10.210 iz 1. 1911.

Aviso

zaradi zakupne oddaje kruha in ovsja za v postajah:

Mali Lošinj	okrajnem glavarstvu v	Mal. Lošinj	13.
Trbiž	občinskem uradu v	Trbižu	18.
Malborjet	občinskem uradu v	Rablu	19.
Rabl		Bovcu	20.
Bovec		Kočah	21.
Koče		Sl. Bistrici	23.
Slov. Bistrica	voj. oskrb. filijal. sklad. v	Celju	24.
Celje		Bruckun. M.	25.
Bruckn. Muri	okrajnem glavarstvu v	Judenburgu	26.
St. Marein		Ptaju	27.
Judenburg	občinskem uradu v	Radgoni	28.
Ptuj		Kanalu	30.
Radgona	okrajnem glavarstvu v	Tolminu	31.
Straß		Rovinju	2.
Kanal	občinskem uradu v	Volšperku	3.
Tolmin		Št. Vidu n. G.	4.
Sv. Lucija	okrajnem glavarstvu v	Tržiču	6.
Rovinj		Gradišču	7.
Volšperk	občinskem uradu v	Korminu	8.
Št. Vidu n. Glini			
Tržič			
Gradišče			
Ronki			
Kormin			

Za te razprave veljavni pogoji se razvidijo iz razglasov in zvezkov pogojev, ki so razgrnjeni pri gori navedenih obravnavališčih in ki se pri vojaških oskrbovalnih skladiščih tudi lahko dobe zastoj.

V Gradcu, septembra 1911.

IZJAVA.

Lastnoročno podpisani Miklavž Mikula vlg. Gril, posestnik v Št. Jakobu, izjavljam, da nimam nikakega razloga dolžiti gospoda Jožefa Nagele-ta, posestnika ravnotam, nepoštenih dejanj.

Nasprotno zatrjujem, da smatram gospoda Nagele-ta za v vsakem oziru poštenega in spoštovanja vrednega moža.

Zahvaljujem se navedenemu gospodu, da je odstopil od tožbe, ter se zavežem, da plačam stroške.

Rožek, dne 21. IX. 1911.

Miklavž Mikula m. p.

Enonadstropna hiša, 6 sob, kuhinja, klet, zelenjadni vrt, zemljišča za 1 biren posetje, je v Timenici poleg cerkve po nizki ceni naprodaj. — Pojasnila daje Schaffaritsch, Pfarrplatz 6 v Celovcu.

Iščejo se dobri stavbni in pohištveni

mizarji.

Plača 48 vinarjev in više od ure. Ponudbe sprejme Otto Troidl, Gradec, Harmonie, Franz Josefs-Kai št. 8.

Lepo posestvo

na katerem se more rediti 18—20 glav živine, se proda. Poleg njiv, travnikov, velikega vrta in dveh sadovnjakov še spada zraven obširen tuftolom, žaga in mlin, pripraven za umetni mlin. Več pove Frančiška Prajnik v Peračici, pošta Škocijan v Podjuni, žel. post. Sinčaves.

Z izgubo!

Da se svojim p. t. odjemalcem izkažem hvaležnega, oddam

40—45 metrov brezopogrešnih ostan-
kov stanovitne barve za 16 kron

sortiranih v lepem, dobrem cefiru, posteljni opravi, oksfordu, belem platnu, modrotisku in barhentu. Vsak ostanek je 3—12 metrov dolg in kar najbolje porabljiv.

Isti ostanki, posebno dobre,
najfinejše kakovosti, 40 do 45
metrov za 18 kron.

Pošilja se po povzetju. Neugaja-
joče se vzame nazaj in se denar
tako vrne.

S. STEIN, Ikalnica platna
Nachod, Češko.

Zbirka vzorcev vseh vrst najbolj-
ših tkanin za domačo uporabo in
za ženitovanjske bale brezplačna.
Le od ostankov ne pošiljam vzor-
cev.

Kupim posestvo

z gostilno, ali vzamem v najem. — Franc Bancej, Kotmaravas, pošta Vrba ob jezeru, Koroško.

Naprodaj je
stotisoč desk za streho
pod lastno ceno, železniška postaja
Mostič (Brückl), Koroško.

JOŽEF KOFLER
lesni trgovec v Mostiču.

Odda se služba

mežnarja in organista

v Timenici. — Dohodki so: K 216— letne
plače, K 60— ustanov, prosto stanovanje in
njiva, ki obsega 3 1/2 birnjev posetje. Prošnje
naj se pošljejo župnijskemu uradu v Time-
nici, pošta Škofjivod pri Celovcu.

∴ V Narodni šoli ∴
v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem

imajo č. šolske sestre

internat za dekleta.

Gojenke se učijo in vadijo v vseh
ženskih ročnih delih kakor tudi
v kuhinji in perilnici.

Na stanovanje in hrano se spre-
jemajo tudi šolarji za ondotno
trirazredno ljudsko šolo s slo-
venskim učnim jezikom.

Žaga

z vodno silo in tovarna za umetno in stav-
binsko mizarstvo se da takoj v najem. Vse
leži blizu trga in kolodvora. Več pove F. H.,
Gutenstein, Koroško.

Mizarskega učenca

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji mi-
zarski mojster Josip Ravnik v Celovcu,
Beljaška cesta 23.

Le z uporabo leta 1886. pohvaljenega z znamko
„Seehund“ postavno zavarovanega
gumijevega trana postanejo
mazila za usnje **črevlji**

res nepremočni, mnogo bolj trpežni, mehki in
se jih še lahko svetli z voščilom. Tudi za vozna
pregrinjala, konjsko opravo, jermenje itd. iz-
vrstno. Dobiva se povsod v škatlicah po 30 h in
večjih, če ne naravnost po edinih proizvajalcih:
J. Lorenz & Co., Heb, Češko, in Böhme & Lorenz,
Chemnitz, Saško. — Sodbe se glase:

Pošljite mi zopet 1 poštni zavoj gumijevega trana,
kajti isti se prav dobro izkazuje za konjsko opravo in obu-
vala. — Brasso Földvár, 1 IX. 1905. Fr. Tichy, pivovar.

Krompir in fižol

kupuje na debelo in drobno

Jožef Božič,

trgovec v Celovcu.

Organist

išče službe. — Več se izve pri župnijskem
uradu v Gorenčah, p. Ruda na Koroškem.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske

Ciril in Metodove vžigalice

ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Uzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli Družbe
sv. Cirila in Metoda v Velikovem

se priporoča p. n. slovenskim staršem.
V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira
se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.
Šolsko leto se prične dne 4. novembra t. l.
Plačila 26 kron mesečno.
Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim
sestram v Velikovem na Koroškem.

Jako redka prilika!

Neka tovarna mi je zaupala direktno razprodajo
po elementarni nezgodi rešenega blaga, to je mnogo
tisoč krasnih, težkih

flanelnih odev

v lepih, najnovejših vzorcih in modernih barvah z le
neznatnimi, nevidnimi madeži vsled vode. Te odeje
so gotovo praktične za vsako hišo, za postelje in
osebe, so zelo fine, gorke in močne, okrog 190 cm
dolge in 135 cm široke. Pošljem po povzetju 3 kose
krasnih, jako finih, v vseh modernih barvah in vzor-
cih za 9 kron, 4 kose odej za gospodinjstvo za 10 kron.
Vsak cenjeni čitatelj tega oglasa naj zaupljivo naroči.
Z mirno vestjo lahko trdim, da bo vsakdo s pošilja-
tviyo zadovoljen.

OTON BEKERA, c. kr. nadpaznik finančne straže v p.
Nachod (Češko), tovarniška zaloga 2-8.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 8.—, za družnike
K 6.—, po pošti franko K 1.— več. —
V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom
K 12.—, za družnike K 8.80, po pošti
franko K 1.— več.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

trgovec z mešaním blagom

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke,
kakor žita, maslo, sir, jajca, mleko itd. Zlasti priporoča

**patentirano olje za večno luč
in oglje za kadihnice**

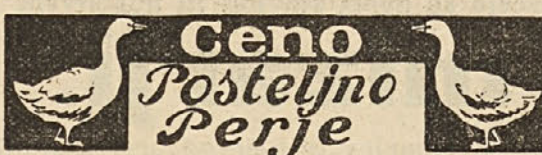
vsakovrstno kadijo, francoski in navadni steni, voščene in druge
cerkvene sveče itd.

Zaradi bodočega novozidanja :: hiše je krojno blago po :: znižanih cenah naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

1 kg sivega skubljenega K 2.—, boljsega K 2.40, polbel ga
prima K 2.80, belega K 4.—, prima puhasto mehkega K 6.—,
najfinejšega K 7.—, 8.— in 9.60. Siv puh K 6.—, 7.—, bel
prima K 10.—, prsni puh K 12.—. Od 5 kg naprej franko.

Napolnjene postelje

iz debelega rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta
(nanking); pernica ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z
dvema blazinama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka,
povoljno napolnjena z novim, sivim, puhastim in trpežnim
posteljnim perjem K 16.—, napeljuh K 20.—, puhasto perje
K 24.—. Posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—.
Posamezne blazine K 3.—, 3.50, 4.—. Pernice 200x140 cm
velike K 13.—, 15.—, 18.—, 20.—. Blazine, 90x70 velike
K 4.50, 5.—, 5.50. Spodnje pernice iz najboljsega blaga
180x116 cm velike K 13.— in K 15.— odpošilja po povzetju
ali proti predplačilu

Maks Berger v Deženicah šte. 444 a, Šumava,
Češko.

Noben riziko, ker je zamenjava dovoljena ali se denar
vrne. Bogati ilustr. ceniki vseh posteljnih naprav zastoj.

Lovske puške

vseh sestav, prizna-
no delo prve vrste, z
najboljšim strelnim
učinkom, priporoča

Prva borovska
orožnotar-
niška družba

Peter Wernig,

družba z omeji. zavezo
: v Borovljah
na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Lekar- narja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Postavno zavarovano.

Vsaka ponaredba, posnemanje in raz-
prodaja drugih balzamo-
v z namnjo, ki lahko moti, se bo sodnijskim potom
zasledovalo in kaznovalo. — Nedoseg-
ljivo zdravilno sredstvo proti vsem
boleznim dihal, pri kašlju, zasiljenju,
hrupavosti, olajša katár, prsne in
pljučne bolezni, posebno dobro sred-
stvo pri influenci, želodnim boleznim,
vnetju jeter in slezene, netečnosti,
slabi prebavi, zapeki, proti zobobolu
in ustnim boleznim, tiganju v udih,
opeklinami, prisku itd. 12/2 ali 6/1 ali
1 velika specialna steklenica K 5.60.

Lekarnarja A. Thierry-ja

edino pristno

centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkuje proti vsem
še tako starim ranam, tvorom, ranitvam,
vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz
teles in prihrani marsikatero bolešno ope-
racijo. Zdravilno sredstvo proti še tako
starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3.60.

Izdelovatelj: Adolf THIERRY,
lekarna PRI ANGELU VARIHU
v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinskih drogerijah.

Zaloga sukna,
platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina.

Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.

Popolne opreme

za neveste.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi
za konje.

Za zabavo služi **kegljišče,** pozimi
Poleti sediš na **senčnatem vrtu.** zakurjeno.

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno sloven-
sko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači
omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond čez K 600.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge
do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček.
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. **Tiske srečke** s 4% obrestmi. Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.